

Súd: Krajský súd Banská Bystrica
Spisová značka: 3To/135/2021
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6321010287
Dátum vydania rozhodnutia: 22. 12. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Adriána Považanová
ECLI: ECLI:SK:KSBB:2021:6321010287.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Banskej Bystrici v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Adriány Považanovej a sudcov JUDr. Petra Kvietka a JUDr. Martina Ľuptáka, PhD., v trestnej veci obžalovaného S. A. za prečin výtržníctva podľa § 364 ods. 1 písm. a), ods. 2 písm. d) Tr. zák. formou spolupáchateľstva podľa § 20 Tr. zák., na verejnom zasadnutí dňa 22. decembra 2021, o odvolaní okresného prokurátora proti rozsudku Okresného súdu Brezno zo dňa 22.11.2021, sp. zn. 3T/90/2021, takto

rozhodol:

Podľa § 321 ods. 1 písm. e), ods. 2 Tr. por. z r u š u j e napadnutý rozsudok okresného súdu vo výroku o treste povinnej práce.

Rozhodujúc sám podľa § 322 ods. 3 Tr. por. obžalovaného S. A., nar. XX.XX.XXXX v N., trvale bytom S., M. S. XXX/XXX, nezamestnaného, t. č. v Q. a Q. N. N.

o d s u d z u j e

podľa § 364 ods. 2 Tr. zák. s použitím § 36 písm. l) Tr. zák., § 38 ods. 2, ods. 3, ods. 8 Tr. zák. na trest odňatia slobody vo výmere 7 (sedem) mesiacov.

Podľa § 48 ods. 2 písm. a) Tr. zák. obžalovaného na výkon trestu odňatia slobody zaraďuje do ústavu na výkon trestu s minimálnym stupňom stráženia.

Vo zvyšnej časti zostáva napadnutý rozsudok u obžalovaného S. A. n e d o t k n u t ý .

odôvodnenie:

Napadnutým rozsudkom Okresného súdu Brezno zo dňa 22.11.2021, sp. zn. 3T/90/2021 bol obžalovaný S. A. uznaný za vinného z prečinu výtržníctva podľa § 364 ods. 1 písm. a), ods. 2 písm. d) Tr. zák. s poukazom na § 139 ods. 1 písm. a), c) Tr. zák. formou spolupáchateľstva podľa § 20 Tr. zák., ktorého sa mal dopustiť na tom skutkovom základe, že

dňa 28.05.2021, približne o 14.00 h v S., na ulici M. S., pred rodinným domom č. XXX/XXX, po tom, čo došlo k hádke a vzájomnému fyzickému napadnutiu medzi S. A. a už odsúdenou L. A., fyzicky napadol svoju družku S. A. takým spôsobom, že ju niekoľkokrát kopol do nôh, chytil ju za vlasy, niekoľkokrát ju udrel dlaňou do tváre, pričom jej vulgárne nadával a následne jeho matka, odsúdená L. A. pristúpila k S. A. a jedenkrát ju bodla do ľavej strany hrudníka nožom s dĺžkou čepele 145 mm, čím jej spôsobila bodnú ranu na hrudníku vľavo, v oblasti IV. rebra v strednej axillárnej čiare veľkosti 1 cm a pneumothorax vľavo s dobou liečenia a obmedzením v obvyklom spôsobe života v trvaní 19 dní.

Za to mu okresný súd uložil podľa § 364 ods. 2 Tr. zák., § 38 ods. 2 Tr. zák., § 54 Tr. zák. trest povinnej práce vo výmere 200 hodín. Podľa § 55 ods. 1 Tr. zák., § 51 ods. 4 písm. a) Tr. zák. mu uložil aj zákaz, aby sa v lehote jedného roka od nariadenia trestu povinnej práce priblížil k poškodenej S. A. na vzdialenosť kratšiu ako 5 m.

Proti tomuto rozsudku okresného súdu podal včas, t. j. v zákonom stanovenej lehote, a to ihneď po jeho vyhlásení do zápisnice o hlavnom pojednávaní zo dňa 22.11.2021 odvolanie okresný prokurátor proti výroku o treste v neprospech obžalovaného. Takto podané odvolanie následne odôvodnil písomným

podaním zo dňa 26.11.2021, doručeným okresnému súdu dňa 29.11.2021. V jeho dôvodoch primárne konštatoval aký trest a za použitia akých zákonných ustanovení bol uložený obžalovanému S. A. na hlavnom pojednávaní konanom dňa 22.11.2021 po prijatí jeho vyhlásenia podľa § 257 ods. 1 písm. b) Tr. por. a po vykonaní dôkazov súvisiacich s výrokom o treste. V ďalšom poukázal na odôvodnenie napadnutého rozsudku pri určovaní druhu uloženého trestu a jeho výmery. Ďalej uviedol, že trest plní funkciu ochrany spoločnosti jednak pred páchatelom trestného činu a jednak aj voči ďalším občanom - potenciálnym páchatelom, voči ktorým sa prejavuje prvok generálnej prevencie (výchovné pôsobenie trestu na ostatných členov spoločnosti). Pri určovaní druhu a výmery trestu je potrebné prihliadať okrem skutkových okolností prípadu aj na osobu páchatela. Je dôležité skúmať možnosti jeho nápravy, najmä z hľadiska jeho budúceho správania, na základe objasnenia jeho osobných vlastností a ich spojitosti so spáchaným trestným činom.

Ďalej citoval obsah zákonných ustanovení § 54 Tr. zák. a § 49 ods. 1, ods. 2 Tr. zák. Ustanovenie § 49 os. 2 Tr. zák. nie je možné chápať ako príkaz na uloženie trestu odňatia slobody bez podmieneného odkladu jeho výkonu namiesto uloženia iného prípustného druhu trestu alebo popri inom prípustnom druhu trestu, okrem prípadu podľa § 34 ods. 6 Tr. zák. Nie je preto v rozpore s § 49 ods. 2 Tr. zák., ak súd uloží trest povinnej práce ako samostatný trest, ak sú splnené podmienky uvedené v § 54 Tr. zák. a ak je taký trest primeraný (Zbierka stanovísk NS a súdov SR 7/2015, rozhodnutie R85/2015).

Nestotožňuje sa s názorom okresného súdu, že v posudzovanej trestnej veci účel trestu u obžalovaného možno dosiahnuť aj uložením alternatívneho trestu, a to trestu povinnej práce vo výmere 200 hodín. V prípade osoby obžalovaného S. A. sa jedná o páchatela, ktorý sa v pomerne mladom veku dopustil opakovane úmyselnej trestnej činnosti. Aktuálne stíhaného trestného činu sa totiž dopustil v časovom odstupe niečo viac len jeden mesiac po nadobudnutí právoplatnosti rozsudku OS Brezno 6T/6/2020, ktorým bol uznaný za vinného z pokračovacieho zločinu sexuálneho zneužívania podľa § 201 ods. 1 Tr. zák., za čo mu bol uložený podmienený trest odňatia slobody v trvaní 18 mesiacov a skúšobnou dobou v trvaní 2 rokov s probačným dohľadom a inými obmedzeniami a povinnosťami.

V ďalšom okresný prokurátor citoval obsah ustanovení § 32 Tr. zák. a § 34 ods. 1 Tr. zák. S poukazom na uvedené zákonné ustanovenia zdôraznil, že pri ukladaní trestu má zásadný význam individualizácia trestu. Je toho názoru, že táto nebola objektívne posúdená. Okresný súd pri určovaní druhu a výmery trestu vyhodnotil skutkové okolnosti aj osobné pomery obžalovaného pomerne nekriticky v jeho prospech. Nestotožňuje sa s úvahami súdu, vedúcimi k uloženiu trestu povinnej práce, že pri predchádzajúcom odsúdení sa jednalo o zločin sexuálneho zneužívania podľa § 201 ods. 1 Tr. zák., keď obžalovaný vykonal súlož s osobou mladšou ako 15 rokov, čo je v komunite obžalovaného častá trestná činnosť ani s tým, že zobral do úvahy aj rodinný život obžalovaného, ktorý má jednu vyživovaciu povinnosť voči maloletému dieťaťu a v neposlednom rade aj dĺžku väzby, v ktorej je od 28.05.2021. Na druhej strane okresný súd akoby prehliadol skutočnosť, že od právoplatnosti rozsudku OS Brezno sp. zn. 6T/6/2020 (12.04.2021) do spáchania skutku uplynula doba len málo viac ako jeden mesiac. Z uvedeného je zjavné, že obžalovaného neodradila od páchania ďalšej úmyselnej trestnej činnosti ani konkrétna hrozba výkonu trestu odňatia slobody. Za tohto stavu neexistovali relevantné podmienky, na základe ktorých mohol okresný súd dospieť k záveru, že na ochranu spoločnosti, prevýchovu obžalovaného a odradenie iných páchatelov (aj z komunity, na ktorú súd odkazuje) od páchania trestnej činnosti postačí aj trest povinnej práce.

Záverom navrhol, aby krajský súd napadnutý rozsudok z dôvodov podľa § 321 ods. 1 písm. d), e) Tr. por. zrušil a podľa § 322 ods. 3 Tr. por. sám rozhodol tak, že obžalovanému uloží podľa § 364 ods. 2, § 38 ods. 2, § 54 Tr. zák. trest odňatia slobody vo výmere najmenej 8 mesiacov. Podľa § 48 ods. 2 písm. a) Tr. zák. na výkon trestu odňatia slobody obžalovaného zaradí do ústavu na výkon trestu s minimálnym stupňom strázenia.

Na verejnom zasadnutí prokurátor krajskej prokuratúry zotrval na písomných dôvodoch odvolania. Navrhol, aby odvolací súd napadnutý rozsudok vo výroku o treste zrušil a obžalovanému uložil nepodmienený trest odňatia slobody vo výmere najmenej osem mesiacov a na výkon tohto trestu ho zaradil do ústavu na výkon trestu s minimálnym stupňom strázenia.

Naproti tomu obhajca obžalovaného napadnutý rozsudok považoval za správny. Uviedol, že obžalovaný je vo väzbe už takmer 7 mesiacov, tento sa k spáchaniu priznal a oľutoval ho. Ak by mal obžalovaný

niekde pracovať, bol by to pre neho väčší trest, ako trest nepodmienečný. Navrhol preto odvolanie prokurátora ako nedôvodné zamietnuť.

Obžalovaný sa pridržiaval toho, čo uviedol jeho obhajca.

Krajský súd v Banskej Bystrici ako súd odvolací na základe podaného odvolania okresného prokurátora zistil, že toto bolo podané oprávnenou osobou v zákonnej lehote, proti rozhodnutiu, proti ktorému bolo prípustné. Následne v zmysle § 317 ods. 1 Tr. por. preskúmal zákonnosť a odôvodnenosť napadnutého výroku o treste rozsudku, proti ktorému podal tento odvolateľ odvolanie a preskúmal tiež správnosť postupu konania, ktoré mu predchádzalo. Na chyby, ktoré neboli odvolaním vytkané prihliadal i pre prípad, ak by tieto odôvodňovali podanie dovolania v zmysle § 371 ods. 1 Tr. por. Po uvedenom procesnom postupe dospel k záveru, že odvolanie okresného prokurátora bolo podané čiastočne dôvodne.

Primárne je nutné konštatovať, že výrok o vine obžalovaného S. A., ktorým bol uznaný za vinného zo skutku napadnutého rozsudku právne kvalifikovaného ako prečin výtržníctva podľa § 364 ods. 1 písm. a), ods. 2 písm. d) Tr. zák. s poukazom na § 139 ods. 1 písm. a), c) Tr. zák. formou spolupáchateľstva podľa § 20 Tr. zák. na tom skutkovom základe ako je vyššie uvedený, už nadobudol právoplatnosť, nakoľko obžalovaný S. A. vyhlásil podľa § 257 ods. 1 písm. b) Tr. por., že je vinný zo skutku uvedeného v obžalobe, pričom následne na položené otázky v zmysle § 333 ods. 3 písm. c), d), f), g), h) Tr. por. odpovedal kladne, „áno“, preto okresný súd po procesnom postupe podľa § 257 ods. 7 Tr. por. jeho vyhlásenie uznesením prijal.

Preskúmavajúc zákonnosť a odôvodnenosť výroku o treste, dospel krajský súd k čiastočne inému záveru ako okresný súd, nakoľko trest povinnej práce uložený okresným súdom napadnutým rozsudkom možno považovať za neprimerane mierny, v dôsledku čoho odvolanie okresného prokurátora považoval za čiastočne dôvodné, a preto napadnutý rozsudok podľa § 321 ods. 1 písm. e), ods. 2 Tr. por. vo výroku o treste povinnej práce zrušil a následne rozhodol podľa § 322 ods. 3 Tr. por. o treste sám.

Pri úvahách o určení druhu trestu a jeho výmery u obžalovaného už okresný súd správne zistil jednu poľahčujúcu okolnosť, a to, že sa obžalovaný priznal k spáchaniu trestného činu a trestný čin úprimne oľutoval (ust. § 36 písm. l) Tr. zák.). Z odpisu registra trestov obžalovaného vyplýva, že bol doposiaľ raz súdne trestaný, a to rozsudkom Okresného súdu Brezno zo dňa 12.04.2021, sp. zn. 6T/6/2020, právoplatným dňa 12.04.2021, ktorým bol uznaný vinným z pokračovacieho zločinu sexuálneho zneužívania podľa § 201 ods. 1 Tr. zák. a bol mu uložený trest odňatia slobody vo výmere 18 mesiacov, výkon ktorého mu bol podmienčne odložený na skúšobnú dobu v trvaní 2 roky, t. j. do 13.04.2023, za súčasného uloženia dohľadu prabačného a mediačného úradníka Okresného súdu Brezno a povinnosti podľa § 51 ods. 4 písm. h) Tr. zák. Keďže obžalovaný sa v prejednávanej veci skutku dopustil v skúšobnej dobe uvedeného podmienčného odsúdenia, podmienčný odklad výkonu trestu odňatia slobody neprichádzal do úvahy vzhľadom na ust. § 49 ods. 2 Tr. zák. Krajský súd preto uvedené odsúdenie nehodnotil zároveň ako priťažujúcu v zmysle § 37 písm. m) Tr. zák., pretože by tak došlo k dvojitému pričítaniu tej istej okolnosti.

Trestný zákon v sankcii ust. § 360 ods. 2 Tr. zák. umožňuje jeho páchatelovi uloženie trestu odňatia slobody na 6 mesiacov až 3 roky. Keďže pomer poľahčujúcich okolností prevažoval nad priťažujúcimi v pomere 1:0, znižovala sa horná hranica zákonom ustanovenej trestnej sadzby o 1/3-inu (ust. § 38 ods. 3, 8 Tr. zák.). V nadväznosti na to bolo možné obžalovanému uložiť po úprave trestnej sadzby trest odňatia slobody od 6 mesiacov až do 2 rokov a 2 mesiacov. Odvolací súd okrem pomeru poľahčujúcich a priťažujúcich okolností zároveň podľa ust. § 38 ods. 2 Tr. zák. prihliadol aj na mieru závažnosti poľahčujúcej okolnosti, ktorá bola pomerne významná, predovšetkým v prospech obžalovaného.

Krajský súd sa stotožnil s argumentáciou okresného prokurátora uvedenou v odvolaní o neexistencii relevantných podmienok, že na ochranu spoločnosti, prevýchovu obžalovaného a odradenie iných páchatelov od páchania trestnej činnosti postačovalo uloženie obžalovanému trestu povinnej práce.

Vyhlásenie obžalovaným na hlavnom pojednávaní, že je vinný zo skutku, pre ktorý bola na neho podaná obžaloba, malo podstatný význam pri ukladaní výmery trestu, hoci nebolo potrebné priamo aplikovať ust. § 39 ods. 2 písm. d), ods. 4 Tr. zák. per analogiam, podľa ktorého možno uložiť trest odňatia slobody znížený o 1/3-inu pod dolnú hranicu zákonom ustanovenej trestnej sadzby.

Na druhej strane v neprospech obžalovaného jednoznačne vyznieva skutočnosť, že obžalovaný sa skutku dopustil s krátkym časovým odstupom, a to len niečo vyše mesiaca od začatia plynutia skúšobnej doby podmiennečného odsúdenia, keďže mu bol rozsudkom Okresného súdu Brezno zo dňa 12.04.2021, sp. zn. 6T/6/2020, právoplatným toho istého dňa, za pokračovací zločin sexuálneho zneužívania podľa § 201 ods. 1 Tr. zák. uložený trest odňatia slobody vo výmere 18 mesiacov, výkon ktorého mu bol podmiennečne odložený s probačným dohľadom na skúšobnú dobu 2 roky. Je potrebné zároveň zdôrazniť, že obžalovaný bol dňa 20.08.2020 postihnutý pokutou vo výške 30 € za priestupok proti občianskemu spolunažívaniu, ktorý spáchal verbálnym a fyzickým atakom voči svojmu otcovi. Z uvedeného je zrejmé, že jeho doterajšieho postihy za protiprávne konania nevedli k jeho náprave a od spáchania žalovaného trestného činu ho neodradila ani hrozba nariadenia výkonu nepodmienečného trestu odňatia slobody.

Vzhľadom k týmto skutočnostiam by bol uložený trest povinnej práce neprimerane mierny. Krajský súd potom obžalovanému s poukazom na vyššie uvedené uložil najprísnejší druh trestu, a to trest odňatia slobody vo výmere 7 mesiacov, považujúc ho za primeraný všetkým okolnostiam prípadu a pomerom obžalovaného, na ktoré bol zo zákona povinný prihliadnuť. Z týchto dôvodov neobstála argumentácia okresného prokurátora v jeho odvolaní, pokiaľ sa domáhal prísnejšieho trestu odňatia slobody.

Keďže podmiennečný odklad výkonu tohto trestu na skúšobnú dobu neprichádzal do úvahy a obžalovaný nebol doposiaľ vo výkone trestu odňatia slobody, zaradil ho odvolací súd na jeho výkon podľa ust. § 48 ods. 2 písm. a) Tr. zák. do ústavu na výkon trestu s minimálnym stupňom stráženia.

Jedine uloženie nepodmienečného trestu odňatia slobody zabezpečí v danom prípade v dostatočnej miere dosiahnutie účelu trestu, a zároveň obsahuje v primeranom rozsahu prvky represie, ako aj prvky individuálnej a generálnej prevencie, a takýto trest zodpovedá všetkým požiadavkám vyplývajúcim z ust. § 34 ods. 1, ods. 4 Tr. zák., a súčasne i z ďalších ustanovení, ktoré upravujú zásady ukladania trestov.

Krajský súd po preskúmaní zákonnosti a odôvodnenosti napadnutého výroku o treste z vyššie uvedených dôvodov o odvolaní okresného prokurátora, považujúc ho za čiastočne dôvodné, rozhodol pomerom hlasov 3:0 tak, ako je to uvedené vo výrokovej časti rozsudku.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku riadny opravný prostriedok nie je prípustný.